

گروه سیاسی - روز جمعه میهمانان خارجی برای ادای احترام به رهبر شهید به ایران و مصلاى تهران آمده بودند و حالا از صبح شنبه نوبت به میهمانان داخلی آقا رسیده بود که بپرای وداع و آخرین دیدار معنوی از سراسر ایران زمین خود را به تهران و میعادگاه عاشقان رهبری در مصلاى تهران برسانند. بر اساس برنامه اعلامی مراسم دیروز قرار بود از ساعت ۶ صبح آغاز شود. این به آن معنا بود که درهای مصلى در همین ساعت باز خواهد شد. خیل مشتاقان عزادار اما کار را به ساعت ۶ صبح نرساند و مسئولان ستاد ویژه مراسم وداع و تشییع در همان ساعات آخر جمعه شب در برابر حضور مردم، تعدادی از درب‌های ورودی را باز کردند. درخواست‌های متعدد از استان‌های مختلف کشور برای فراهم شدن امکان حضور مردم در مراسم وداع و تشییع سبب شده تا هیات دولت امروز یکشنبه ۱۴ تیرماه را نیز تعطیل رسمی در سراسر کشور اعلام کند.

حال و هوای مسیره‌های منتهی به مصلى
از همان ساعات آغازین بامداد روز شنبه فضای شهر و مسیرهای منتهی به مصلى حال و هوای خاصی پیدا کرده بود، ترکیبی از سوگواری و اشتیاق برای دیدار. خیابان‌های اطراف مصلى به‌تدریج از انبوه عزادارانی پر شد که از شهرهای گوناگون کشور خود را به تهران رسانده بودند تا در اولین روز مراسم وداع با پیکر رهبر شهید و برخی اعضای خانواده ایشان حضور داشته باشند. موج جمعیت به‌سرعت رو به افزایش بود به‌گونه‌ای که خیابان‌ها، ایستگاه‌های مترو و راه‌های دسترسی به مصلى رنگ‌بویی عزا و شور ملی و حماسی به خود گرفته بود.

در محوطه پیرامون مصلى، موبک‌های مردمی

برپا شده و نیروهای خدماتی، امدادی و انتظامی مشغول خدمت برای اجرای هرچه باشکوه‌تر این مراسم بودند. فضای اطراف مصلى ترکیبی از نظم، امنیت، همبستگی و اندوه را به نمایش می‌گذاشت؛ حالتی که در سیمای پیر و جوان، مرد و زن و حتی کودکانی که همراه خانواده‌های خود آمده بودند، به‌وضوح مشهود بود. با باز شدن همه درهای مصلى در بامداد شنبه، سیل عظیم سوگواران به‌آرامی به سمت شبستان‌ها و صحن‌های اصلی حرکت کرد.

حاضران سپاه پوش در دستان خود پرچم جمهوری اسلامی ایران، پرچم‌های سرخ «یا لثارات الحسین»، کسک‌های رهبر شهید و دیگر نمادهای مراسم را حمل می‌کردند. صدای نوحه‌سرایی و مرثیه از هر گوشه به گوش می‌رسید و مصلى را به مکانی برای سوگواری جمعی گسترده بدل کرده بود.

عزاداری

به شیوه‌ها و آیین‌های بومی و محلی
بخش رسمی مراسم با قرائت آیاتی از کلام‌الله مجید، اجرای سرود ملی و مرثیه‌خوانی آغاز شد. از همان ذقایق ابتدایی، فضای معنوی مصلى آمیخته با نجوی دعا، اشک عزاداران و زمزمه‌های آنان همراه شد.

شعرهایی که از دل جمعیت طنین انداز می‌شد، صرفاً بازناب غم و اندوه نبود، بلکه نشانه‌ای از پابیندی به آرمان‌هایی بود که رهبر شهید تمام زندگی خود را صرف آن کرده بود. با این حال حضور اقشار گوناگون جامعه یکی از نکات برجسته این روز بود. خانواده‌هایی که فرزندان خردسال خود را نیز همراه آورده بودند، سالمندانی که با وجود مشقت سفر خود را به تهران رسانده بودند، جوانانی که پرچم‌ها را بر دوش می‌کشیدند و گروه‌هایی

از اقوام مختلف ایرانی با پوشش‌های محلی، تصویری بی‌نظیر از تنوع فرهنگی و همبستگی ملی به نمایش گذاشتند. برخی از حاضران نیز بر اساس آیین‌های سنتی مناطق خود، لباس‌هایی آغشته به خاک و گل در مراسم شرکت کرده و به شیوه بومی خود به عزاداری پرداختند.

اما هر گوشه از مصلى، روایت خود را از سوگ و وداع داشت؛ هر گروه و هر جمع، به شیوه خود اندوهش را ابراز می‌کرد. مثلاً هیأت‌های مذهبی که در ماه‌های گذشته حضوری مستمر در آیین‌های شبانه مردمی داشتند، درحالی وارد صحن اصلی شدند که پرچم‌های سرخ خوخواهی را برافراشته بودند و نواى مرثیه‌شان که می‌خواندند: «ای اهل حرم، میر علمدار نیامد…» بر عمق اندوه حاکم بر فضا می‌افزود. اندکی بعد، برافراشته شدن پرچم سرخ بر فراز گنبد مصلى، هم‌زمان با شعارهای حماسی عزاداران، یکی از ماندگارترین تصاویر اولین روز این وداع را رقم زد.

در گوشه دیگر نیروهای مسلح کشور با حضور در این آیین به پیکر رهبر شهید ادای احترام کردند. یگان‌هایی از ارتش و نیروهای نظامی و انتظامی در کنار مردم ایستادند و در سکوت و احترامی خاص در مراسم شرکت کردند. علاوه بر این، جمعی از هنرمندان و اهالی فرهنگ، از جمله چهره‌های سینمایی، به‌صورت گزروانی فرهنگی خود را به مصلى رساندند و همراه با دیگر اقشار جامعه در این آیین حضور یافتند.

همچنین خانواده‌های شهدای مختلف کشور، از جمله خانواده‌های شهدای مدرسه شجره طیبه میناب، هم خود را به تهران رسانده بودند تا در این مراسم حضور یابند و یاد عزیزان خود را با این وداع بزرگ بیوند بزنند.

گپ و گفت کوتاه با زائران شهید ایران
به تعبیری در میان جمعیت شرکت‌کنندگان در مراسم وداع رهبر شهید، اقشار مختلف مردم از شهرهای گوناگون حضور داشتند که هر کدام با انگیزه‌ای متفاوت برای بدرقه رهبر شهید آمده بودند. مردی سالخورده که از یادگشت برای حضور در این مراسم آمده بود در گپ و گفت کوتاهی به ما گفت: «به همراه فرزندانم آمده‌ایم تا برای آخرین بار با آقا خداحافظی کنیم و بار دیگر با آرمان‌های ایشان تجدید بیعت کرده و بگوئیم راهش ادامه دارد.» یک خانم که به همراه همسر و دو فرزند خردسال خود از ورامین در مراسم حضور یافته بود، هم دلایل حضورش را این گونه روایت کرد: «برخی توصیه می‌کردند که به مراسم نیایم؛ می‌گفتند امکانات کافی وجود ندارد، گرمای هوا آزاردهنده است …». او برخلاف همه این نگرانی‌ها، مراسم با نظم و آرامش در حال برگزاری است و از ابتدای مسیر تاکنون با هیچ مشکلی مواجه نشده‌ایم.»

سه نوجوان ساکن شهر قم نیز که خود را به مراسم رسانده بودند درباره هدف خود در مراسم وداع رهبری، گفتند: «آمده‌ایم تا نشان دهیم آقا تنها نیست و تا آخرین قطره خون، پشت کشور و نظام ایستاده‌ایم.» خانواده‌ای از استان ایلام نیز بیان اینکه در زمان حیات رهبر شهید توفیق دیدار با ایشان را نداشته‌اند، گفتند: «قسمت نشد در دوران حیات آقا ایشان را از نزدیک ببینم؛ امروز آمده‌ایم تا هم برای آخرین بار وداع کنیم و هم ادای احترام داشته باشیم.»

در کنار جنبه‌های معنوی این مراسم، برنامه‌ریزی وسیعی نیز برای تسهیل حضور پررنگ داشتند و در این میان چند دختر جوان ساکن شهریار هدف خود از حضور در این مراسم را خداحافظی با رهبر شهید عنوان

کردند و گفتند که برای تجدید بیعت با رهبر انقلاب سید مجتبی خامنه‌ای در این مراسم شرکت کرده‌اند. با این حال ساکنان تهران از روز جمعه و بامداد روز گذشته حضور پررنگی در مراسم وداع داشتند در میان جمعیت پدر یک خانواده که از اولین ساعات صبح به حضور مستقر مردم گفت: «این حضور، پیام روشنی برای مردم ایران و دشمنان کشور دارد؛ پیامی از همدلی، انسجام و وحدت ملی. کسانی که تصور می‌کردند ایران دچار اختلاف و چنددستگی شده است، امروز با این حضور گسترده پاسخ خود را گرفتند و دیدند که مردم همچنان در کنار رهبری و نظام ایستاده‌اند.»

البته آیین وداع تنها به حضور ملت ایران محدود نماند و هیأت‌هایی مردم می از کشورهای دیگر همچون پاکستان، نیجریه و گرجستان نیز با در دست داشتن پرچم‌های ملی خود در این مراسم شرکت کردند و در کنار مردم ایران به سوگواری پرداختند. از آن سو بازناب این رویداد به داخل مرزهای کشور محدود نماند. خبرنگاران و عکاسان رسانه‌های داخلی و بین‌المللی از ساعات اول صبح در محل حاضر بودند و لحظه‌به‌لحظه این مراسم را برای مخاطبان خود پوشش می‌دادند. تصاویر حضور گسترده مردم، صف‌های طولانی عزاداران و فضای معنوی حاکم بر مصلى، به یکی از مهم‌ترین محورهای خبری بدل شد.

خدماتی برای تسهیل زائران

در کنار جنبه‌های معنوی این مراسم، برنامه‌ریزی وسیعی نیز برای تسهیل حضور و آسایش عزاداران صورت گرفته است. برای این منظور، ایستگاه‌های متروی «مصلى»، مساحتی از فضای اطراف آن نیز به تسهیل زائران اختصاص داده شد. همچنین تاکسی‌های ویژه برای تسهیل زائران نیز در دسترس قرار داده شد. همچنین تاکسی‌های ویژه برای تسهیل زائران نیز در دسترس قرار داده شد. همچنین تاکسی‌های ویژه برای تسهیل زائران نیز در دسترس قرار داده شد.

احترام نظامی به فرمانده شهید

یکی دیگر از صحنه‌های بی‌نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند. این احترام نظامی، جنسی جدا از احترام فرماندهان و سربازان نیروهای مسلح داشت. کوبی مردمی که در مصلى حاضر شده بودند، به نیابت از تمام مردم ایران، برای آخرین بار به شخصیتی ادای احترام می‌کردند که طی ۳۷ سال زعامتش بر انقلاب اسلامی، و با نگاه ژرفی که به نیروهای مسلح داشت، سازه اقتدار دفاعی کشور را بی‌ریزی کرده بود. از دیگر نکات جالب توجه که در بدو ورود به محوطه اصلی مصلاى امام خمینی (ره) و در قسمت بالایی جایگاه پیکر رهبر شهید خودنمایی می‌کرد، آیه ۴۶ سوره سبأ بود. اینکده «گو شما را تنها به یک چیز اندرز می‌دهم و آن اینکه دو نفر دو نفر با یک نفر یک نفر برای خدا قیام کنید.» اگر قرار بود چند دهه زیست و زندگی حضرت آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای در یک جمله بی‌نقص خلاصه شود، این رساترین و بی‌گم‌وکاست‌ترین عبارتی بود که می‌شد استفاده کرد. تقارن این آیه شریفه با شعار مراسم وداع و تشییع رهبر شهید (باید برخاست) نیز از همین موضوع حکایت دارد. اما اگر قرار باشد اولین روز از مراسم وداع با رهبر شهید را خلاصه‌وار روایت کرد، باید گفت مصلاى تهران روز سیزدهم تیرماه ۱۴۰۵، میزبان مردم قدرشناسی تیره که بیش از ۴ ماه پس از آغاز جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی، پس از ۱۲۰ روز حماسه‌سازی در دفاع از میهن و نظام اسلامی، حالا که فرصتی دست داده بود، به پاس ۳۷ سال مجاهدت، به آخرین دیدار عمومی حضرت آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای آمده بودند تا قدرشناسی‌شان را نشان دهند.

از صحنه‌های بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

بی نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند

نگاه تمدنی رهبر شهید به فضای مجازی

سید ستار هاشمی

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

در روزهایی که ایران اسلامی و سایر آزادگان جهان در فراق رهبر شهید انقلاب اسلامی به سوگ نشسته‌اند، نوشتن از ایشان برای من تنها ادای یک وظیفه نیست؛ روایت دلنتگی شاگردی است که خود را وامدار اندیشه، دوران‌دیشی و رهنمودهای استادی ژرف‌اندیش می‌داند که با فراستی ویژه، افق آینده را روشن‌تر از دیگران می‌دید. امروز، نه‌تنها فقدان یک رهبر بزرگ را احساس می‌کنم، بلکه به‌عنوان یک مدیر دولتی، مسئولیتی سنگین را بر دوش خود می‌بینم که در قالب رهنمودها، فرامین و نگاه آینده‌نگران عزیز سفر کرده برای همه مسئولان کشور به یادگار مانده است. لذا در این روزهای تلخ وداع، بر خود فرض می‌دانم بار دیگر بیانات و رهنمودهای ایشان را مرور کنم؛ برای آنکه به‌ویژه برای نسل نوجوان و جوان یادآوری شود آن رهبر فرزانه، چه نگاه ژرف، ایجابی و تمدن‌سازانه‌ای به فناوری‌های نوین، هوش مصنوعی، اقتصاد دیجیتال و بخصوص فضای مجازی داشتند؛ نگاهی که امروز بیش از هر زمان دیگری می‌تواند چراغ راه آینده ایران عزیزمان باشد.

فضای مجازی

عرصه‌ای برای ساخت آینده

«اگر من امروز رهبر انقلاب نبودم، حتماً

گزارش

«شهید بهشتی» و «میزای شیرازی» به‌طور موقت فعال شدند تا خدمات ویژه‌ای برای جابه‌جایی عزاداران ارائه دهند.

مسیره‌های ورود و خروج طوانی و آقایان نیز به‌طور جداگانه و منظم طراحی شده بود تا زیارت پیکرهای پاک بدون ازدحام و با آرامش انجام گیرد. دستگاه‌های مه‌پاش در نقاط مختلف مصلى مستقر شده بود تا از شدت گرما بکاهد و ایستگاه‌های امدادی، درمانی، فرهنگی و رفاهی نیز در بخش‌های گوناگون این مکان برای خدمات‌رسانی به جمعیت حاضر برپا شده بود. تلاش برنامه‌ریزان با فعال‌سازی ویژه ایستگاه‌های مترو و سازمان‌دهی مسیره‌های تردد، بر این بود که حضور انبوه مردم با نظم و آرامش هرچه بیشتر همراه باشد. بسیاری از عزاداران، با دیدگانی اشکبار، گاه در سکوت و گاه با زمزمه دعا و نوحه، مسیر زیارت را طی می‌کردند و ذقایی در کنار پیکرهای می‌ایستادند. برخی دعا و گریه می‌کردند و برخی با خواندن فاتحه، دعای شخصی و عاطفی با رهبر شهید خود رقم می‌زدند. می‌توان گفت اولین روز مراسم وداع، فراتر از یک گردهمایی ساده، به صحنه‌ای از همدلی، اتحاد و حضور گسترده مردمی بدل شد.

اقامه نماز به امامت آیت‌الله سبحانی

بر اساس اطلاعیه ستاد برگزاری مراسم، آیین اقامه نماز بر پیکر رهبر شهید ایران و اعضای خانواده ایشان، ساعت ۸ صبح روز یکشنبه در تهران به امامت آیت‌الله جعفر سبحانی از مراجع تقلید و با حضور مردم مسئولان کشوری برگزار خواهد شد. بر اساس برنامه اعلام شده، پس از پایان مراسم وداع، آیین تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب روز دوشنبه، یازدهم تیرماه ۱۴۰۵، در تهران برگزار می‌شود. سپس روز سه‌شنبه، شانزدهم تیرماه، پیکر مظهر ایشان در شهر مقدس قم تشییع شده و آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی نماز میت را اقامه خواهد کرد. همچنین مراسم ویژه وداع و تشییع پیکر رهبر شهید روز چهارشنبه، هفدهم تیرماه، در شهرهای نجف و کربلا برگزار می‌شود.

احترام نظامی به فرمانده شهید

یکی دیگر از صحنه‌های بی‌نظیری که در اولین روز وداع با رهبر شهید رقم خورد و ثبت شد، زمانی بود که هزاران نفر از مردمی که در مصلى حضور داشتند، یکپارچه و در کنار یکدیگر به فرمانده شهید گل قوا احترام نظامی گذاشتند. این احترام نظامی، جنسی جدا از احترام فرماندهان و سربازان نیروهای مسلح داشت. کوبی مردمی که در مصلى حاضر شده بودند، به نیابت از تمام مردم ایران، برای آخرین بار به شخصیتی ادای احترام می‌کردند که طی ۳۷ سال زعامتش بر انقلاب اسلامی، و با نگاه ژرفی که به نیروهای مسلح داشت، سازه اقتدار دفاعی کشور را بی‌ریزی کرده بود. از دیگر نکات جالب توجه که در بدو ورود به محوطه اصلی مصلاى امام خمینی (ره) و در قسمت بالایی جایگاه پیکر رهبر شهید خودنمایی می‌کرد، آیه ۴۶ سوره سبأ بود. اینکده «گو شما را تنها به یک چیز اندرز می‌دهم و آن اینکه دو نفر دو نفر با یک نفر یک نفر برای خدا قیام کنید.» اگر قرار بود چند دهه زیست و زندگی حضرت آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای در یک جمله بی‌نقص خلاصه شود، این رساترین و بی‌گم‌وکاست‌ترین عبارتی بود که می‌شد استفاده کرد. تقارن این آیه شریفه با شعار مراسم وداع و تشییع رهبر شهید (باید برخاست) نیز از همین موضوع حکایت دارد. اما اگر قرار باشد اولین روز از مراسم وداع با رهبر شهید را خلاصه‌وار روایت کرد، باید گفت مصلاى تهران روز سیزدهم تیرماه ۱۴۰۵، میزبان مردم قدرشناسی تیره که بیش از ۴ ماه پس از آغاز جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی، پس از ۱۲۰ روز حماسه‌سازی در دفاع از میهن و نظام اسلامی، حالا که فرصتی دست داده بود، به پاس ۳۷ سال مجاهدت، به آخرین دیدار عمومی حضرت آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای آمده بودند تا قدرشناسی‌شان را نشان دهند.

زمره مطالبات راهبردی معظم‌له قرار داشته است. لذا امروز که اقتصاد دیجیتال، هوش مصنوعی و فناوری‌های نوظهور، موتور محرک توسعه کشورها هستند، عمق و ارزش این رهنمودها بیش از گذشته اهمیت یافته‌اند و برای ما که توفیق خدمت در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات را داریم، نقشه راهی روشن برای حرکت در مسیر اقتدار فناورانه و پیشرفت ایران اسلامی به شمار می‌آیند.

عهدی برای ادامه راه

از مجموعه رهنمودها و فرامین آن معمار حکمرانی آینده، به روشنی می‌توان دریافت که فضای مجازی، هوش مصنوعی و فناوری‌های نوین، از نگاه ایشان نه موضوعاتی صرفاً فنی، بلکه از ارکان قدرت ملی، استقلال، پیشرفت و آینده تمدنی ایران هستند. مسئولان، مدیران و آینده‌اندیشان این زمان دیگری، مسئولیتی همه ما را سنگین‌تر کرده است.

سید و مقتدای شهید! امروز در جایگاهی که توفیق خدمت به مردم دارم، بیش از هر زمان دیگری سنگینی امانتی را احساس می‌کنم که با رهنمودهای حکیمانه شما بر دوش من نهاده شده است. در این برهه، یک‌بار دیگر با روح بلندتان عهد می‌بندم که تا جان در بدن دارم، خدمت در مسیر تحقق آرمان‌ها، فرامین و رهنمودهای شما را نه صرفاً یک مسئولیت اجرایی، بلکه گردن، مقدس بدانم و همه توان خود را برای ادامه این راه به کار گیرم، ان‌شاء‌الله.